

Oponentský posudek bakalářské práce Lenky Zoubkové: Komparace dramatu Bouře a libreta k opeře Káťa Kabanovová.

Tématem předložené bakalářské práce se stala komparace dvou velmi známých děl – Ostrovského bouře a Janáčkovy opery Káťa Kabanovová. Již tuto volbu je třeba ocenit: zvolené téma je velmi neotřelé a slibuje zajímavé srovnání, které jde navíc napříč žánry (slovesné umění a hudba). Zoubková pro své porovnání vybírá na jedné straně text Ostrovského *Bouře* v Červinkově překladu, na druhé Janáčkovu libreto, které z něj bezprostředně vycházelo. I tento výběr je velmi příhodný, neboť ačkoliv bylo Ostrovského drama přeloženo do češtiny vícekrát, je nasnadě, že každý překlad může vykazovat jiné znaky, které by se jistě odrazily v celkovém vyznění textu i jeho samotném pochopení a následné interpretaci.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, v nichž se Zoubková postupně zabývá okolnostmi, které doprovázely vznik Ostrovského dramatu (kapitola druhá, str. 9-22), Janáčkovu libreto, včetně skladatelovy motivace k volbě tématu (kapitola třetí, str. 23-28), a nakonec provádí srovnání obou textů, především se zaměřením na dějové posuny a odlišnosti v charakterizaci postav (kapitola čtvrtá, str. 29-38). Za stěžejní lze považovat především zmiňovanou kapitolu čtvrtou, a to hned z několika důvodů. I když se v předcházejících kapitolách může čtenář velmi podrobně seznámit nejen s okolnostmi vzniku obou děl, ale rovněž s dějem, charakterem hrdinů i pozadím vzniku obou textů (na několika místech se Zoubková dopouští snad až přílišné popisnosti a zabíhá do detailů méně podstatných), až předposlední kapitola zodpovídá původně nastolenou otázku - jaké úpravy Leoš Janáček provedl v souvislosti s komponováním opery Káťa Kabanovová? Autorka si zde všímá nejen posunů v charakteristice chování a jednání jednotlivých postav, ale rovněž, což lze ocenit, i kompozičních obměn. Zoubková zde poprvé přistupuje ke skutečné analýze, na několika místech ze svých poznatků vyvozuje závěry či se snaží o vlastní interpretaci změn a úprav, který byly v libretu provedeny. Je škoda, že některé poznatky autorka uvádí spíše na okraj a nepouští se do hlubšího zamyšlení především nad tím, jak Janáčkovu interpretaci mohla ovlivnit přijetí a pochopení Ostrovského díla českým divákem / posluchačem. Jak bylo uvedeno výše, za zajímavé rovněž považuji srovnání jdoucí napříč dvěma rozdílnými oblastmi (hudba, literatura): tento aspekt Zoubková nepominula, a to alespoň na těch místech práce, kde si všímá nejen Janáčkovu libreto, tedy textové opory opery, ale rovněž skladatelovy práce s hudební složkou díla.

Ráda bych se autorky zeptala na následující:

- 1.) Může podle jejího názoru ovlivnit Janáčkovu pojetí Ostrovského dramatu *Bouře* pochopení tohoto díla českým divákem?

2.) Domnívá se, že Janáčkem provedené úpravy (především v plánu postav a kompozice) byly vedeny hudební nezbytností (zpěv) či skladatelovou interpretací Ostrovského díla, se kterým se patrně seznámil na základě Červinkova překladu?

Práci Lenky Zoubkové *Komparace dramatu Bouře a libreta k opeře Káťa Kabanová* lze hodnotit velmi kladně. Ačkoliv je, především v první části, zatížena zbytečnou popisností a přemírou citací (na několika místech bych autorce rovněž vytkla i stylistické nedostatky, srv. např. str. 8 a 12), domnívám se, že autorka prokázala dobrou orientaci v originálním textu, v Janáčkově libretu i v sekundární literatuře (oceňuji práci s dobovými periodiky), schopnost analytického myšlení i znalosti (či cit) v oblasti hudby. Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou výborně.

V Praze, 10. 8. 2017

Mgr. Jana Kitzlerová, Ph.D.